

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

“ЗАТВЕРДЖЕНО”

Проректор з науково-педагогічної
роботи та освітньої діяльності

Тетяна ФЕДІРЧИК

2024 року

ПРОГРАМА

**підвищення кваліфікації педагогічних працівників
закладів загальної середньої та фахової передвищої освіти
у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича
на тему: «Особливості викладання суспільно-географічного блоку в
шкільному курсі географії: теоретичний та методичний аспект»**

за спеціальністю: 014.07 Середня освіта (географія)

галузь знань: 01 Освіта

обсяг: 30 годин (1 кредит ЄКТС)

«УХВАЛЕНО»

вченою радою географічного факультету

Голова вченої ради
Мирослав ЗАЯЧУК

(протокол № 3 від «11» 09. 2024 р.)

РОЗРОБНИКИ: робоча група викладачів кафедри економічної географії та екологічного менеджменту Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Робоча група:

Ольга ДАНІЛОВА, доцент, кандидат сільськогосподарських наук;

Тетяна ЄМЧУК, доцент, кандидат географічних наук;

Марія ПАЛАМАРЮК, асистент, кандидат географічних наук;

Валентин ПІДГІРНА, доцент, кандидат економічних наук;

Микола ЦЕПЕНДА, доцент, кандидат географічних наук;

Марина ЯЧНЮК, доцент, кандидат географічних наук.

Керівник робочої групи: Чубрей Олександра Степанівна, професор, доктор педагогічних наук, професор кафедри економічної географії та екологічного менеджменту Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Затверджено на засіданні Вченої ради географічного факультету Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Протокол № 3 від «11» вересня 2024 р.

Декан географічного факультету _____ Мирослав ЗАЯЧУК

Програму підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладі ЗЗСО розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Постанов КМУ від 21 серпня 2019 року № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», від 27 грудня 2019 р. №1133 «Про внесення змін до Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», Листа МОН № 1/9-683 від 04.11.19 року, Постанови КМУ від 27.08.2010 року № 796 «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися державними навчальними закладами, що належать до державної та комунальної власності», Положення про порядок надання платних освітніх послуг з підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної, загальної середньої та фахової передвищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича та ін.

Метою програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти є розвиток їх професійної компетентності в напрямі удосконалення фахових методик, особистісної саморегуляції; опанування сучасними освітніми технологіями за принципами дитиноцентризму, здоров'язбереження та інклюзії; формування ключових компетентностей і світогляду на основі загальнолюдських і національних цінностей.

Напрями підвищення кваліфікації:

- розвиток професійних компетентностей вчителів географії (знання навчального предмета, фахових методик, технологій тощо);
- формування у здобувачів освіти спільних для ключових компетентностей умінь, визначених частиною першою статті 12 Закону України “Про освіту”;
- використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі.

Цільова аудиторія

Вчителі (вчителі географії) закладів загальної середньої і фахової передвищої освіти усіх форм власності та сфер управління.

Форми підвищення кваліфікації:

–інституційна (очна), змішана, дистанційна.

Обсяг (тривалість) програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів дошкільної освіти – 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Один день підвищення кваліфікації оцінюється у 6 годин (0,2 кредиту ЄКТС).

Мінімальна кількість осіб (в одній групі), які підвищують кваліфікацію за спеціальністю **014.07 Середня освіта (географія) - 10 осіб.**

Графік освітнього процесу підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої та фахової передвищої освіти – з жовтня по червень навчального року (як правило у канікулярний період) та за наявності не менше 10 осіб, зареєстрованих на конкретний географічний профіль.

**Програма підвищення кваліфікації
для педагогічних працівників закладів загальної середньої
та фахової передвищої освіти**

за акредитованою спеціальністю 014.07 Середня освіта (географія)
**на тему: «Особливості викладання суспільно-географічного блоку в
шкільному курсі географії: теоретичний та методичний аспект»**

№ п/п	Тема	Форма проведення	Тривалість	Викладач	Кафедра
1	Методи суспільно-географічних досліджень. Методи набуття, обробки та поширення суспільно-географічної інформації; методи польових суспільно-географічних досліджень; методи регіональних та урбаністичних досліджень.	Аудиторна робота та польові дослідження	6 год	Доц. Данілова О.М.	Кафедра економічної географії та екологічного менеджменту
2	Національна економіка та світове господарство Ринок праці та зайнятість населення України. Національна економіка: загальне та особливе. Сучасні тенденції розвитку світового господарства.	Аудиторна робота	6 год	Доц. Підгірна В.М.	Кафедра економічної географії та екологічного менеджменту
3.	Регіональна економічна та соціальна географія світу: практичний аспект. Методика суспільно-географічного аналізу країни Методика суспільно-географічного аналізу регіону (субрегіону) світу. Аналіз динаміки та картографування основних соціально-економічних показників регіону (субрегіону)	Аудиторна робота	6 год	Доц. Цепенда М.М.	Кафедра економічної географії та екологічного менеджменту
4	Актуальні питання географічної освіти Глобальні проблеми людства Військові конфлікти і глобальні екологічні загрози. Природоохоронні території як інструмент екологічної безпеки та збереження видового різноманіття.	Аудиторна робота та польові дослідження	6 год	доц. Ячнюк М.О. (2 год) доц. Ємчук Т.В (4 год)	Кафедра економічної географії та екологічного менеджменту
5	Сучасні виклики географічної освіти Тенденції реформування системи освіти України. Тенденції реформування системи загальної	Аудиторна робота та польові дослідження	6 год	проф Чубрей О.С. (4 год) доц.Паламарюк М.Ю.	Кафедра економічної географії та екологічного

середньої освіти та системи післядипломної освіти України. Сучасні підходи до процесу навчання географії: теоретичний та практичний аспект			(2 год)	менеджменту
Всього годин		30		

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться:

– загальні:

- *загально-навчальна* – здатність навчатися й оволодівати сучасними знаннями, інноваційними методичними підходами, сучасними системами, методиками, технологіями навчання;

- *дослідницько-практико-педагогічна* – здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, зокрема, в процесі професійно-педагогічної діяльності; приймати обґрунтовані рішення, працювати автономно;

- *комунікативна* – здатність спілкуватися державною мовою на офіційно-діловому рівні; володіти навичками нормативного літературного мовлення (його усною та писемною формою) в різних сферах комунікації. Здатність до розуміння чужих і продукування власних програм комунікативної поведінки, адекватних цілям, сферам, ситуаціям спілкування, активній взаємодії з іншими мовленнєвими суб'єктами. Уміння володіти різновидами стилів мовленнєвого спілкування в ситуаціях запобігання та врегулювання конфліктів;

- *етична* – здатність діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі; дотримуватися принципів педагогічної етики (професійної етики педагогічного працівника);

- *соціокультурна* – здатність застосовувати знання, пов'язані із соціальною структурою та національною специфікою суспільства, з особливостями соціальних ролей; здатність до орієнтування у соціальних ситуаціях, здатність діяти соціально відповідально та свідомо; спроможність ідентифікувати себе з цінностями професійного середовища; наявність професійної позиції вихователя. Здатність до цінування та поваги до різноманітності і мультикультурності; надання рівних можливостей вихованцям, толерантне ставлення до їхньої культурної спадщини, індивідуальних особливостей;

- *міжособистісної взаємодії* – здатність до ефективно-міжособистісної взаємодії; володіння алгоритмами конструктивного вирішення педагогічних конфліктів; здатність працювати в команді, здатність до співпраці, групової та кооперативної діяльності; здатність бути критичним і самокритичним, наполегливим щодо поставлених завдань і взятих зобов'язань;

- *адаптивна* – здатність до адаптації в професійно-педагогічному середовищі та дії в нових ситуаціях, зокрема тих, що передбачають навчання, розвиток і виховання дітей раннього та дошкільного віку, спілкування з їхніми

батьками, комунікації з адміністрацією закладу дошкільної освіти й колегами;
- *рефлексивна* – здатність ефективно та адекватно здійснювати рефлексивні процеси, що сприяє розвитку й саморозвитку вчителя, творчому підходу до організації освітнього процесу загальноосвітнього закладу. Здатність оцінювати результати педагогічних впливів та забезпечувати якість діяльності навчання, розвитку й виховання учнів загальноосвітніх закладів;

- *здоров'язбережувальна* – здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих; застосовувати знання, вміння, цінності та досвід практичної діяльності з питань культури здоров'я та здорового способу життя, готовність до здоров'язбережувальної діяльності в освітньому середовищі закладу дошкільної освіти, та створення психолого-педагогічних умов для формування здорового способу життя учнів загальноосвітніх навчальних закладів.

– **фахові:**

- *предметна* – здатність до застосування знань, умінь і навичок із циклу професійної підготовки, формування географічних знань, умінь та навичок;

- *психологічна* – здатність до розвитку суб'єктів освітнього процесу на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості та соціальні чинники розвитку;

- *педагогічна* – здатність до проектування, організації, оцінювання, рефлексії та коригування освітнього процесу в загальноосвітньому закладі;

- *методична* – здатність ефективно діяти, розв'язуючи стандартні та проблемні методичні задачі; теоретична та практична готовність до проведення занять, що виявляється у сформованості системи дидактико-методичних знань і умінь із окремих розділів освітньої програми;

- *професійно-комунікативна* – здатність актуалізовувати та застосовувати комунікативні знання, навички, вміння, настанови, стратегії й тактики комунікативної поведінки, здобутий досвід комунікативної діяльності, а також індивідуально-психологічні якості особистості задля успішного здійснення в конкретних умовах педагогічної комунікативної діяльності з суб'єктами освітнього процесу, батьками, колегами;

- *емоційно-ціннісна* – здатність формувати ставлення до довкілля й людської діяльності, шляхом формування поглядів, переконань, ціннісних орієнтацій тощо;

- *географічне бачення світу* – вміння мислити просторово й комплексно, формувати регіональні образи та узагальнення, виявляти та аналізувати глобальні і природничі процеси та явища;

- *інтерактивна та інформаційна* – вміння оперувати просторовою геоінформацією, здійснювати оцінку достовірності та на основі її аналізу формувати обґрунтовані висновки;

- *мотиваційні та когнітивні* – готовність до прояву предметних (географічних) компетентностей та формування досвіду прояву їх в стандартних і нестандартних ситуаціях, емоційно-вольової регуляції і

результату прояву компетентностей.

Опис досягнутих результатів навчання

Після підвищення кваліфікації педагогічний працівник повинен

- знати особливості реалізації компетентнісного підходу в системі географічної освіти, розуміти засади теорії і практики професійної підготовки вчителів географії, вміти застосовувати переваги міжпредметних зв'язків, організовувати вивчення географії в загальноосвітньому закладі з урахуванням основоположних освітніх принципів;
- володіти знаннями навчального предмета й особливостями їх використання у навчальному процесі;
- здобути навички роботи з використання освітніх онлайн платформ;
- володіти методикою розв'язування географічних задач;
- поглибити знання щодо методів суспільно-географічних досліджень;
- оволодіти методикою суспільно-географічного аналізу країни, регіонів з використанням інформаційних технологій навчання;
- ознайомитись із сучасними тенденціями реформування системи освіти України.
- освоїти методичку викладання тем суспільно-географічного блоку.
- ознайомитись з прикладними аспектами вивчення географії в сучасних умовах.

Вартість послуг

Встановлення вартості платної послуги здійснюється на базі економічно обґрунтованих витрат, пов'язаних з її наданням відповідно до пункту 2 наказу Міністерства освіти і науки України, Міністерства економіки України, Міністерства фінансів України від 23.07.2010 року № 736/902/758.

Розмір плати за підвищення кваліфікації визначається на підставі її вартості. Калькуляційною одиницею є вартість отримання послуги однією фізичною особою за весь період її надання у повному обсязі. Вартість платної послуги затверджується та оголошується наказом ректора Університету.

Інформація про вартість послуг висвітлена на сайті Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича – <https://www.chnu.edu.ua/navchannia/bezperervna-osvita/pidvyshchennia-kvalifikatsii-dlia-pedahohichnykh-pratsivnykiv/>

Місце надання послуги

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича,
вул. Коцюбинського, 2, корпус 4.

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації

Факт підвищення кваліфікації педагогічного працівника підтверджується свідоцтвом про проходження підвищення кваліфікації (Додаток А), яке розробляється Університетом, підписується ректором або уповноваженою ним особою – проректором з науково-педагогічної роботи та освітньої діяльності

Зміст свідоцтва про підвищення кваліфікації

Міністерство освіти та науки України
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Свідоцтво про підвищення кваліфікації
Серія _____ Номер _____ / _____ від « _____ » _____ 20__ р.

ПРИЗВИЩЕ, ІМ'Я, ПО БАТЬКОВІ

з « _____ » _____ 20__ року по « _____ » _____ 20__ року

підвищив (-ла) кваліфікацію в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (м. Чернівці, Україна) за програмою підвищення кваліфікації педагогічних працівників за спеціальністю 014.07 Середня освіта (географія)

Тема: «Особливості викладання суспільно-географічного блоку в шкільному курсі географії: теоретичний та методичний аспект»

напрями: методи суспільно-географічних досліджень – 6 год; національна економіка та світове господарство – 6 год; регіональна економічна та соціальна географія світу: практичний аспект – 6 год; актуальні питання географічної освіти – 6 год; сучасні виклики географічної освіти – 6 год.

Загальний обсяг програми – 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Форма підвищення кваліфікації – очна, дистанційна, змішана.

**Професійні можливості за результатами
опанування програми****Опис досягнутих результатів навчання:**

- знати особливості реалізації компетентнісного підходу в системі географічної освіти, розуміти засади теорії і практики професійної підготовки вчителів географії, вміти застосовувати переваги міжпредметних зв'язків, організовувати вивчення географії в загальноосвітньому закладі з урахуванням основоположних освітніх принципів;
- володіти знаннями навчального предмета й особливостями їх використання у навчальному процесі;
- здобути навички роботи з використання освітніх онлайн платформ;
- володіти методикою розв'язування географічних задач;
- поглибити знання щодо методів суспільно-географічних досліджень;
- оволодіти методикою суспільно-географічного аналізу країни, регіонів з використанням інформаційних технологій навчання;
- ознайомитись із сучасними тенденціями реформування системи освіти України.
- освоїти методику викладання тем суспільно-географічного блоку.
- ознайомитись з прикладними аспектами вивчення географії в сучасних умовах.

Проректор з науково-педагогічної
роботи та освітньої діяльності

_____ Тетяна ФЕДІРЧИК